

2017

Reżoluzzjoni: Partit tal-Kultura u Innovazzjoni f' Malta

Kultura u Innovazzjoni f'Malta

GHALIEX?

Din ir-reżoluzzjoni tal-Partit Kultura u Innovazzjoni f'Malta għet infassla sabiex tkun ta' għajnuna għall-pajjiż. Is-suggerimenti li għamilna huma miftuħin għal kull diskussjoni u nilqgħu b'positivita kull kritika kostruttiva sabiex dawn il-proposti jiġu emendati bl-aħjar mod possibli u implimentati. Aħna nixtiequ li permezz ta' din ir-reżoluzzjoni, inqajmu diskussjoni fuq fatturi kulturali li jmissu lil kulhadd fis-soċjeta' Maltija.

Min aħna?

Aħna il-Partit tal-Kultura u Innovazzjoni f'Malta, grupp kompost minn żagħżagħ ta' bejn it-tleTTax u tmintax-il sena li kollha b'xi mod jew ieħor għandhom interess komuni - **Il-Kultura**. F'diversi lagħqat li għamilna, iddiskutejna u għaqqadna l-ideat tagħna sabiex noħorġu b'sett ta' proposti li bihom inkunu nistgħu nwettqu bidla fil-kultura ta' pajjiżna biex b'hekk inkomplu nimxu mal-progress.

Permezz tal-ideat u ir-riċerka tagħna, irnexxilna nmissu diversi setturi b'din ir-reżoluzzjoni uqassamnihom f'kategoriji diversi, fosthom ; Lingwa, Religjon, Arti, Organizzazzjonijiet Soċjali, Drawwiet u Tradizzjonijiet Maltin u oħrajn. Ilkoll hdimna u tajna is-sehem tagħna sabiex noħorġu bi proposti addatati għal kull waħda minn dawn.

Diversi membri ta' dan il-partit kienu imħarrga f'bosta workshops organizzati mill-Kunsill Nazzjonali taż-Żagħżagħ, flimkien ma' diversi għaqdiet u esperti fil-qasam tagħhom sabiex finalment nagħtu l-aqwa xogħol possibli.

Sephora Vella

Koordinatriċi

PREAMBOLU

Malli wiehed jisma' bil-kliem '**Kultura**' u '**Innovazzjoni**' l-ewwel affarijiet li jiddominaw il-ħsibijiet tagħna huma probabilment dak kollu li jagħmilna Maltin u kif nistgħu ntejbu l-kultura tagħna b'mod iktar modern u kreattiv. Skont l-*Oxford Dictionary*, il-Kultura hija l-atteġġjament soċjali ta' individwi f'soċjeta' ; eż. l-ikel li nieklu, il-mużika li nisimgħu, kif jilbsu, eċt. Min-naħa l-oħra, Innovazzjoni hija l-modernizzar ta' affarijiet attwali.

PROPOSTI

Minn hawn il-quddiem, niprezentaw il-proposti li l-Partit tal-Kultura u Innovazzjoni f'Malta ħadem fuqhom matul dawn ix-xahrejn.

TOLLERANZA SOĊJALI U RELIĠJUŻA

1. Rikonoxxenza Nazzjonali ta' Reliġjonijiet oħra.

Nemmnu li kull forma ta' reliġjon; Kattolika, Lhudija, Musulmana eċċ għandha tkun rekonoxxuta mill-istat.

2. Liġijiet.

Għandhom jgħaddu liġijiet li jiproteġu lil kull min irid jiprattika r-reliġjon tiegħu liberalment fil-publiku. Il-liġijiet għandhom jitrattaw lil kulhadd ugwalment, bla diskriminazzjoni u jkollhom pieni fuq kull min jiksirhom.

3. L-edukazzjoni.

It-tfal għandhom jiġu edukati fuq iktar minn reliġjon waħda biex b'hekk tikber it-tolleranza bejn reliġjonijiet differenti. B'edukazzjoni iktar miftuħa f'dan il-qasam, inwasslu biex id-diskriminazzjoni bejn ir-reliġjonijiet tiġi waħda ineżistenti.

4. Kampanji immirati lejn tolleranza bejn kulturi u reliġjonijiet differenti.

Għandhom jsiru kampanji immirati lejn edukazzjoni vasta dwar kulturi u reliġjonijiet differenti, li jwasslu lil kulhadd jaċċetta l-frustier bħala parti mill-istess soċjeta` li jabita fiha hu. Mhux haġa faċli, pero fl-istess ħin mhux impossibli li naslu ngħixu f'soċjeta` inklussiva u nwaqqfu lil minn jwaqqa' għaċ-ċajt reliġjonijiet oħra.

L-UŻU TAL-LINGWA MALTIJA FIT-TFAL U Ż-ŻGHAŻAGH

5. A - Sitwazzjoni Attwali.

Huwa fatt li llum il-ġurnata, l-lingwa Maltija tilfet ħafna mill-preġju tagħha u ħafna jużaw il-Malti mżewwaq bl-Ingliż fit-taħdit. Dan in-nuqqas lejn il-lingwa Maltija qed jkollu konsegwenzi serji hekk kif numru ta' tfal isibu problema biex jikkomunikaw bil-Malti. Agħar minn hekk hu, meta it-tfal ikunu esposti għall-taħlit taż-żewġ lingwi li ħafna drabi r-riżultat ikun li jikbru semi-lingwali (ma jafu l-ebda lingwa kif suppost).

B - Passi għat-tagħlim tal-lingwa.

BI – Edukazzjoni lil ġenituri.

Sabiex l-edukazzjoni tat-tfal tkompli tissahħaħ, hi idea għaqlija li jsiru kampanji ta' tagħlim lingwali lill-ġenituri, li jagħmlu parti essenzjali mill-iżvilupp verbali tat-tfal. L-għan ta' dawn il-kampaniji jkun li nedukaw lil ġenituri fuq l-importanza tal-komunikazzjoni kemm bil-Malti kif ukoll b'Ingliż tajjeb.

BII – Kampanja għal-lingwa Maltija fuq l-internet.

Hekk kif it-teknoloġija hi għodda essenzjali fl-iżvilupp edukattiv tat-tfal, hi neċessita' li jiżdiedu s-siti bil-Malti fuq l-internet, speċjalment siti li jolqtu lit-tfal direttament. Din hi kompetizzjoni qawwija li taffaċja l-lingwa Maltija mil-lingwa Ingliża u għalhekk għandna naħdmu iktar biex il-lingwa Maltija tkun iktar esposta fuq siti elettronici.

BIII – Kumpaniji Maltin jgħinu fil-promozzjoni tal-lingwa Maltija.

Haġa għaqlija li kumpaniji bbażati f'Malta jistgħu jagħmlu hi li s-siti elettronici tagħhom ikunu bil-lingwa Maltija u l-lingwa Ingliża bħala t-tieni għażla. B'hekk ikunu qed jagħtu importanza lil-lingwa Maltija bħala l-lingwa ufficjali tal-kumpanija.

BIV – Stazzjonijiet Maltin għat-tfal.

Għalkemm hi xi haġa pjuttost ġdida għalina, stazzjonijiet bil-Malti għat-tfal hu mod faċli kif tilhaq il-massa tat-tfal u tedukahom bil-lingwa nattiva tagħhom. Dawn l-istazzjonijiet jxandru programmi addattati għat-tfal u kemm jista' jkun jbiegħduhom minn stazzjonijiet Amerikani ddedikati għalihom.

BV – Il-Malti fl-iskejjel.

Għandu jkun hemm ftehim bejn l-iskejjel kollha Maltin u Għawdxin fejn il-Malti għandu jkun il-lingwa prattikata u l-Ingliż jithalla għal-lezzjonijiet tal-Ingliż, xjenza u matematika. Dan jgħin biex it-tfal ikunu esposti għal-lingwa Maltija minn eta' żgħira u jikkumpensa l-influenza tal-lingwa Ingliża li kulma tmur qed tkompli tikber.

6. Eżebizzjoni Nazzjonali tal-Artisti Żgħażaġh

A - Din l-proposta mistenniha tagħti opportunita' liż-żgħażaġh li jiprattikaw l-arti bħala passatemp u mhux fuq livell professjonali.

L-għan ta' din l-esebizzjoni hu li jagħti opportunita' lill-artisti godda jesponu it-talent tagħhom lill-pubbliku. Din tiegħu forma ta' kompetizzjoni, b'kategoriji diversi, livell ta' esperjenza fil-qasam u gruppi ta' etajiet differenti. Ir-raġuni ewlenija għalfejn tkun idea tajba li din tkun kompetizzjoni u mhux esebizzjoni kwalunkwe hi sabiex toħloq sens akbar ta' stennija u interess mill-pubbliku. Barra minn hekk, artisti li ftit li xejn huma magħrufa, jkollhom ċans ikbar li xogħolhom jkun apprezzat.

B – Kategoriji.

Sabiex wieħed jiġbed iktar partecipanti u segwaċi lejn din l-esebizzjoni, l-kompetizzjoni tkun maqsuma f'kategoriji diversi li jolqtu kull tip ta' arti ; tpenġija, kompożizzjoni u kitba.

C – Proċess ta' filtrazzjoni.

Dan il-proċess isir permezz ta' votazzjoni online, fejn ix-xogħolijiet artistici jkunu esebiti għall-pubbliku fuq l-internet u l-punliku jivvota għax-xogħolijiet favoriti tagħhom.

D – Xogħolijiet rebbieħa.

Wara l-proċess ta' filtrazzjoni, ix-xogħolijiet finali jittellgħu f'esebizzjoni. Għal kull kategorija ta' arti jkun hemm grupp ta' ġurija professjonali, li flimkien jagħzlu l-produzzjoni rebbieħa minn kull kategorija.

E – Postijiet prominenti għal din l-esebizzjoni.

F'pajjiżna għandna diversi postijiet fejn potenzjalment jistgħu jittellgħu dawn l-esebizzjonijiet ; **Mediterranean Conference Centre (MCC)** jew **Malta Fairs and Convention Centre (MFCC)**.

DRAWWIET U TRADIZZJONIJIET

7. Ġimgħa sfiha ddedikata għall-kultura ġewwa l-iskejjel

Għalkemm din diġa' qegħda ssejtni fil-iskejjel, in-numru ta' skejjel li jipparteċipaw huwa ftit. F'din il-ġimgħa ddedikata għall-Malti, jistgħu jiġu organizzati logħob tradizzjonali Malti; fejn l-istudenti jitgħallmu tagħrif dwar dan il-logħob tradizzjonali Malti filwaqt li jiddevertu ma' shabhom. Barra minn dan, jistgħu jiġu mistidna personagġi Maltin bħall-awturi, kantanti, poeti eċċ u jkellmu lit-tfal dwar il-litettura u s-sbuħija tal-lingwa Maltija. Ma' dan, wieħed jista' jiehu l-inizjattiva ukoll li fil-'canteen' jinbiegħ ikel tradizzjonali Malti.

8. 'Student exchange programme'

Is-safar huwa mod popolar u ma' hafna favorit, ta' kif wieħed jitgħallem fuq kulturi ġodda u jara għalih innifsu, b'għajnejh stess. Dan huwa programm, fejn studenti minn skejjel sekondarji sa studenti universitarji, imorru ġo pajjiż ieħor, filwaqt li studenti oħra mill-iskejjel ta' l-istess pajjiż, jiġu hawn Malta. Dan il-programm iġhin biex ixerred u jeduka iktar fuq kulturi differenti. Din tkun opportunita' ġdida ta' tgħallim, li kapaci thalli effett kbir fuq l-istudenti, għax ikollu fehem aħjar fuq nies ta' kultura differenti. Dan jista' jipromovi iktar multikulturizmu għaliex il-probabilita' hi li l-istudent meta jerga' lura f'pajjiżu, ixerred ideat ġodda ta' kultura iktar progressiva.

9. Proposta biex jiżdiedu gruppi u centri għall-religjonijiet oħra.

Hija ħaga ovvja li hawn Malta l-aktar religjon mgħallem huwa l-Kattoliku u fortunatament hawn ħafna modi ta' kif iż-żgħażaġh jistgħu jitgħalmu iktar, mhux biss permezz tal-knisja imma anke għaqdiet bħal ZAK u Acts.

Sfortunatament, nies li jemmnu f'religjonijiet oħra bħal Islam m'għandhomx gruppi bħal dawn. Jekk ikollna naraw għaliex m'għandhomx din l-opportunita', żgur li l-ikbar problema tkun toleranza religjuza u għax il-Malti jgħid li għandhom biżżejjed post. Pero' dan mhux qed jgħin biex jgħaqqad dan il-poplu multi-kulturali u qiegħed iġib mibgħeda u ġieli anke protesti u firda.

Għalhekk, hija idea tajba li wieħed ta' religjon differenti ikollu post fejn jikkomunika u jitgħallem aktar minbarra l-post tat-talb tiegħu. Vantaġġ ieħor ta' din il-proposta hija li ha tgħaqqad in-nies b'diversi modi permezz tar-religjon.

10. Proposta biex jiffurmaw gruppi fejn iż-żgħażaġh (u forsi nies ta'etajiet ikbar) jiltaqgħu u jitgħallmu flimkien biex isiru aħjar fit-talent tagħhom.

Meta wieħed qiegħed fil-kumpanija ta'ħaddieħor waqt li qiegħed jippratika t-talent tiegħu, hemm ċans ikbar li l-persuna titgħallem u ssir aħjar f'dak li tkun qed tagħmel. Dan għaliex il-persuna tara lil ħaddieħor u tinduna bl-iżbalji tagħha.

Jistgħu jiġu organizzati avvenimenti fejn nies li għandhom karirra f'settur partikolari jiġu jkellmu liż-żgħażaġh. Jgħidulhom it-triq f'dan is-settur x'tikkonsisti u kif ġiethom il-ħajra biex jibdew din il-karirra.

Permezz ta'dan il-grupp jistgħu jitgħellu esebizzjonijiet jew kuncerti għall-pubbliku. Dan ma jsir għall-ebda qliegħ u biex jingabru fondi għall-ċentri jew apparat jew għall-fondażżjoni li jinsabu fil-bżonn. Barra minn hekk, dan jagħti l-opportunita' lil dawn iż-żgħażaġh jesponu x-xogħol u t-talenti tagħhom.

Il-LifeLong Learning Malta qegħda hemm biex tgħallem lin-nies affarjiet differenti bħall- reċtar, ballet, lingwi u ħafna oħrajn ta' etajiet u livelli varji. Jistgħu jingħaqdu mal-Aġenzija Żgħażaġh biex jifthu gruppi bħal dawn. Aġenzija żgħażaġh għandha diversi ċentri fejn dawn il-gruppi jistgħu jiltaqgħu.

11. Proposta biex jinholqu gruppi għaż-żgħażagħ biex jitgħalmu l-etika u l-kultura ta' Malta .

Dawn il-gruppi jkunu immirati sabiex żgħażagħ u nies ta'nażżjonalitajiet differenti li huma tal-istess eta', jikbru u jitgħallmu kif jgħixu u jgibu ruħhom ma'xulxin. Filwaqt li din tgħin biex il-kultura Maltija tibqa' hajja, din tgħin ukoll biex is-soċjeta' issir aktar toleranti għal kulturi u reliġjonijiet oħra.

Din hija xi haġa pozzittiva ħafna għax tgħin lil Malta timxi l-quddiem minħabba li Malta qegħda tilqa' ħafna barranin li minnhom ikunu jixtiequ jgħixu Malta għal kollox.

12. Ebooks Maltin .

Il-gvern Malti għandu jgħin organizzazzjonijiet privati, speċjalment dawk li jipublikaw il-kotba, billi jagħtihom fondi biex jipublikaw forom ta' ebooks fuq l-internet. Din l-inizjattiva, barra li tippromovi l-awturi barranin, tgħin ukoll biex il-lingwa Maltija issir iktar internazzjonali u aċċessibli għall-nies Maltin li jgħixu f'pajjiżi oħrajn.

Din l-inizjattiva tgħin ukoll lit-tfal biex jaqraw minn fuq xi tip ta' apparat eletroniku li jista' jkollhom f'darhom. L-ż-żgħażagħ li ħafna drabi juru nuqqas ta' interess fil-qari speċjalment bil-malti, jistgħu jsibu dan il-metodu ferm aktar aċċesibli. Bl-inizzjattivi li ħalaq il-gvern tal-kiri tal-kotba onlajn, magħrufa bħala 'libby', bħalissa nsibu aċċessibli biss kotba bil-lingwa Ingliża. Għalhekk din l-inizjattiva tista tgħin biex jonqos it-telfin tal-lingwa Maltija.

Barra minn hekk, inkunu qed innaqqsu l-ammont ta' karti li jġu uzati biex jġu stampati pubblikazzjonijiet ta' kotba.

PARTECIPANTI

Azzopardi Rebecca

Borg Kyle

Camilleri Quelin

Cassano Carla

Cunningham Kylie

Farrugia Pace Elisa

Fenech Kelsey

Filletti Kristina

Lewis Owen

Livori Martina

Raimondo Cheryl

Ungaro Lea

Vella Gianluca

Vella Sephora